

Savomis kojomis

Teresa Žugaj:

„Galūnių sąnarių skausmas mane varė į neviltį...“

Ponia Teresa Žugaj iš Rajkovo kaimo šalia Pelpino tiesiog netveria džiaugsmu. Kalėdoms susilaukė dovanos, apie kokią nė svajoti nedrįso. Naujos kojos. Nauji keliai. Nauji sąnariai. Ji vėl gali vaikščioti, judinti pirštus, ir jai nieko neskauda. Septynerius metus ji ėjo nuo vieno gydytojo pas kitą. Jau buvo susitaikiusi su mintimi, kad likusį gyvenimą sėdės invalido vežimėlyje. O čia toks netikėtumas! Ji ir vėl gali važinėti dviračiu!

Jai keturiasdešimt ketveri, jos akys didelės ir gyvos. Augina keturis vaikus. Su vyru ir anyta gyvena nedideliame name su sodu. Apie savo ligą pasakoja atvirai, mielai pozuoja fotografui. – Kodėl turėčiau slėptis? Kam man reikia kokio pseudonimo? – sako. – Reumatoidinis artritas – jokia gėdinga liga, o nelaimė, dėl kurios kenčia daug tūkstančių žmonių. Tegul žmonės gydos, tegul paseka mano pavyzdžiu! Tegul visi žino, kad reumatoidinis sąnarių uždegimas, – liga, kurios eigą – teoriškai – daugių daugiausia būdavo galima tik sulėtinti, – jau pagydomas! Greitai ir sėkmingai!

Skausmas tūkstančiu adatėlių smelkėsi į vidų

Tačiau ji pati sirgo labai ilgai. Septyneri ilgi ir skausmingi metai. Septyneri nevilties ir abejonių kupini metai. Kas nesirgo reumatoidiniu sąnarių uždegimu, nežino, koks tai baisus skausmas. Tiesiog gyvenimas nemielas. Norėtusi tik miegoti ir miegoti (nors ir tai nelengva!), nugarinti į apatiją. Kyla minčių net apie savižudybę. Skausmas toks stiprus, kad, atrodo, veria kiaurai, išplinta po visą kūną, slopina, alina. Tūkstančiu ada-

tų, smeigtukų ir tarsi įkaitintomis šakėmis įsismelkia į vidų, paliečia visus nervus, audinius, audinėlius. Iki pat smegenų. Gyvenimas netenka skonio ir prasmės! Jau net nesinori gyventi! Žmogus nieko negali pasidaryti, nieko paliesti, nieko paimti į rankas! Negali net pats užsirišti batų raištelių, nekalbant jau apie tai, kad galėtų kaip nors išjudėti.

– Susirgau prieš septynerius metus, – pasakojo Teresa. – Liga atėjo visai ne-

tikėtai, iš esmės jos niekas nepranašavo. Aš buvau guvi moteris, puikiausiai susitvarkanti su namų ruoša ir vaikų auklėjimu. Vyras, norėdamas kiek daugiau uždirbti augančios šeimos reikmėms, tuomet gyveno užsienyje... Reumatoidinis sąnarių uždegimas moterį iškart apstulbino. Visi jos sąnariai ėmė tinti, storėti. Ne kaip nors iš lėto, pamažu, kad galima būtų priprasti prie naujos būklės. Ne, tai vyko kasdien. Sakykim, nuėjo miego-

Teresa Žugaj be vargo mina pedalus

Kojos jau nebetinsta

► ti sveika, o pabudo ligonė – viskas taip sopėjo, taip buvo sustingę. Nesunku įsivaizduoti, kad moteris jautėsi pažeminta, nes iškart suprato turėianti vaikščioti su ramentais.

Nebuvo jokios išeities. Vyras dar tik turėjo grįžti iš užsienio. Tad vaikai prisiėmė didžiąją dalį visų pareigų, kurios iki tol tekdavo jai vienai. Teresa ėmė važinėti nuo gydytojo pas gydytoją. Iš Tčevo į Gdanską. Nuo Ainošiaus pas Kaipošių. Be galo. Aplankė visus specialistus savo apylinkėje ir daug toliau – Lodzėje, Krokuvoje, Varšuvoje. Specialistų nuomonė buvo vieninga – reumatoidinis sąnarių uždegimas. Tai – ne juokai. Jei jau kartą ką užklumpa, paprastai ir nepaleidžia. Tai labai piktybiška, drąsiai galima pasakyti – baisi liga. Tokia, kuri lašas po lašo išsunkia visas žmogaus jėgas ir norą gyventi. Ją gydyti labai sunku. Faktiškai nėra nuo jos vaistų. Žinoma, galima pamėginti sumažinti skausmą, kad pacientas kaip nors galėtų grumtis su savo negalia ir šiaip ne taip gyventi. Tačiau koks tai gyvenimas... – Kad visiškai pasveiktumėt... ne, tokių atvejų nebūna, – išgirdo ji iš dak-

tarų. – Paprastai po keletų nesėkmingo gydymo metų pacientas prikaustomas prie lovos. Nes ir judėjimas vežimėlyje jam pernelyg sunkus išbandymas. Tada ir prasideda pragulos, kūno suglebimas ir pagaliau – raumenų atrofija. O paskui jau nėra nė kalbos, kad kada nors savo jėgomis atsisotų ant savų kojų... Tai išgirdusi Teresa apšiverkė. „Ne, to negali būti! Negaliu nuleisti rankų. Mano dar tokie maži vaikai... Juk turi būti kokių nors vaistų, turi būti koks nors būdas... Aš dar per jauna, kad gulčiau į lovą ir jau niekuomet neatsikelčiau“, – be paliovos meldžiasi ir prašiau visų šventųjų pagalbos... Nuo vaistų perdozavimo, ypač tų nuo skaus-

mo (kurie labai kenkia skrandžiui ir žarnynui) dažnai jausdavosi tarsi apnuodyta, jai svaigdavo galva ir jau iš tikrųjų nežinojo, ką daryti. Vieną tokios nevilties akimirka ji suprato, jog eina netinkamu keliu ir kad reikia ieškoti išeities kitur. Jei dar yra galimybė išsigelbėti – tai tikriausiai ateis iš visai kitos pusės... Bet iš kur? Tikrai – iš kur?

Galimybė išsigelbėti atėjo iš... Andų

Iš Pietų Amerikos! Iš Londono! Šiandien ji tuo neabejoja. Šiandien jau tikrai žino. Nes ir vėl yra savimi – vėl vaikšto! Padėjo į šalį ramentus! Lengvai lanksto pirštus, judina plaštakas, jai neskauda kelių! Užuoat važinėjusi invalido vežimėliu (tai jai jau grėsė!), kasdien keliskart po ketvirtį valandos treniruojasi dviračiu – kad atgautų buvusią kondiciją. Ir vėl lanko artimus kaimynus. Ir nesijaučia nepatogiai dėl savo bejėgiškumo, kai kas nors aplanko ją namie. Su-

kiojasi virtuvėj kaip geriausiais savo laikais, kaip prieš septynerius ar gal dar daugiau metų!

Jau neprisimena, kas pirmas jai pasakė apie išganingus, visapusiškai veikiančius preparatus iš Andų ir nuo Amazonės. Tikriausiai kaimynė. O gal kas nors iš pažįstamų? Dabar tai jau neturi reikšmės. Svarbiausia, kad susidomėjusi tomis informacijomis ir norėdama sužinoti daugiau, ji perskaitė knygą „Vilcacora gydo vėžį“. Ir tai buvo kaip apsireiškimas! Tai vis dėlto yra stebuklingų vaistų! Yra vilcacora, tahuari, manayupa, flor de arena – augalai, kurie vartojami ne tik gydyti vėžį, bet ir daugelį kitų ligų! Ir artrita, ir reumatoidinį sąnarių uždegimą! Vėl atsirado vilties. „O gal vis dėlto?.. Gal tai ir man padės?.. Gal tai paskutinė galimybė, kurios taip ilgai meldžiau, kurios taip ilgai ieškojau?..“

Po dviejų mėnesių ji vaikščiojo jau be ramentų

Praėjusių metų rudenį tyrimų rezultatus faksu perdavė į Londoną – į Andų medicinos centrą. Iš ten telefonu jai buvo patarta ir paskirtas atitinkamas gydymo kursas. Didelis Pietų Amerikos preparatų paketas buvo gautas iš Anglijos maždaug po savaitės. Prasi-dėjo gydymas.

Ir – laukimas.

Tai netruko ilgai. Po dviejų su puse mėnesio, per Mykolines, ji vaikščiojo jau be ramentų. O per Kalėdas jautėsi tarsi naujai gimusi. Sąnarių skausmas ir patinimas praėjo. Tūkstančiai veriančių adatų, kurios tiek metų ją taip kamavo, kažkur ištirpo, dingo. Per Naujuosius pirmą kartą po daugelio metų ji šoko.

Nė vieni metai neprasi-dėjo jai taip gerai, kaip dutūkstantieji. O gydytojas, kurį ji aplankė, norėdama pasigirti puikia savijauta po vilcacoros ir kitus preparatų, buvo tikras, kad pas jį atėjo Teresos dvynė sesuo.

– Bet juk aš neturiu jokios dvynės sesers! – juokiasi laiminga moteris. – Ten buvau aš, ta pati Teresa Žugaj iš Rajkovų. Naujai gimusi!

Daugiau informacijos apie Andų vaistažoles galite gauti iš Andų medicinos centro atstovo Lietuvoje tel.: (8-5)216-08-26 Vilniuje darbo dienomis 9-13 ir 14-17 val. arba mob. (8-652)74724, (8-650)22965